

Sprawdzone rozwiązania
Twoich problemów!

ADDISON-WESLEY

WZORCE IMPLEMENTACYJNE

KENT BECK

Helion

Tytuł oryginału: Implementation Patterns

Tłumaczenie: Piotr Rajca

Projekt okładki: Maciej Pasek

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

ISBN: 978-83-246-8644-5

Authorized translation from the English language edition, entitled: IMPLEMENTATION PATTERNS; ISBN 0321413091; by Kent Beck; published by Pearson Education, Inc, publishing as Addison Wesley. Copyright © 2008 by Pearson Education.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from Pearson Education, Inc.

Polish language edition published by HELION S.A. Copyright © 2014.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Wydawnictwo HELION dołożyło wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie bierze jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Wydawnictwo HELION nie ponosi również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/wzoimp>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Wstęp	11
Podziękowania	12
Rozdział 1. Wprowadzenie	13
Przewodnik	15
A teraz... ..	16
Rozdział 2. Wzorce	17
Rozdział 3. Teoria programowania	21
Wartości	22
Komunikatywność	22
Prostota	23
Elastyczność	24
Zasady	25
Lokalne konsekwencje	26
Minimalizacja powtórzeń	26
Połączenie logiki i danych	27
Symetria	27
Przekaz deklaracyjny	28
Tempo zmian	29
Wnioski	30
Rozdział 4. Motywacja	31
Rozdział 5. Klasy	33
Klasa	34
Prosta nazwa klasy bazowej	35
Kwalifikowana nazwa klasy pochodnej	36
Interfejs abstrakcyjny	37
Interfejs	38
Klasa abstrakcyjna	39

Interfejs wersjonowany	40
Obiekt wartościowy	41
Specjalizacja	43
Klasa pochodna	44
Implementator	46
Klasa wewnętrzna	47
Zachowanie zależne od instancji	48
Konstrukcja warunkowa	48
Delegacja	50
Selektor dołączany	52
Anonimowa klasa wewnętrzna	53
Klasa biblioteczna	53
Wniosek	54
Rozdział 6. Stan	55
Stan	56
Dostęp	57
Dostęp bezpośredni	58
Dostęp pośredni	59
Wspólny stan	60
Stan zmienny	60
Stan zewnętrzny	62
Zmienna	62
Zmienna lokalna	63
Pole	65
Parametr	66
Parametr zbierający	67
Parametr opcjonalny	68
Zmienna lista argumentów	68
Obiekt parametrów	69
Stałe	70
Nazwa sugerująca znaczenie	71
Zadeklarowany typ	72
Inicjalizacja	73
Inicjalizacja wczesna	73
Inicjalizacja leniwa	74
Wniosek	75
Rozdział 7. Zachowanie	77
Przepływ sterowania	78
Przepływ główny	78
Komunikat	79
Komunikat wybierający	80
Dwukrotne przydzielanie	80
Komunikat dekomponujący (sekwencjonujący)	81
Komunikat odwracający	82
Komunikat zapraszający	83

Komunikat wyjaśniający	83
Przepływ wyjątkowy	84
Klauzula strażnika	84
Wyjątek	86
Wyjątki sprawdzane	87
Propagacja wyjątków	87
Wniosek	88
Rozdział 8. Metody	89
Metoda złożona	92
Nazwa określająca przeznaczenie	93
Widoczność metody	94
Obiekt metody	96
Metoda przesłonięta	98
Metoda przeciążona	98
Typ wynikowy metody	99
Komentarz do metody	100
Metoda pomocnicza	100
Metoda komunikatu informacyjnego	101
Konwersja	102
Metoda konwertująca	102
Konstruktor konwertujący	103
Utworzenie	103
Kompletny konstruktor	104
Metoda wytwórcza	105
Fabryka wewnętrzna	106
Metoda dostępu do kolekcji	106
Metoda określająca wartości logiczne	108
Metoda zapytania	108
Metoda równości	109
Metoda pobierająca	110
Metoda ustawiająca	111
Bezpieczna kopia	112
Wniosek	113
Rozdział 9. Kolekcje	115
Metafora	116
Zagadnienia	117
Interfejsy	119
Tablice (klasa Array)	120
Interfejs Iterable	120
Interfejs Collection — kolekcje	121
Interfejs List — listy	121
Interfejs Set — zbiory	121
Interfejs SortedSet — zbiory posortowane	122
Interfejs Map — mapy	123
Implementacje	123

Implementacje interfejsu Collection	124
Implementacje interfejsu List	125
Implementacje interfejsu Set	125
Implementacje interfejsu Map	126
Klasa Collections	128
Wyszukiwanie	128
Sortowanie	128
Kolekcje niezienne	129
Kolekcje jednoelementowe	129
Kolekcje puste	129
Rozszerzanie kolekcji	130
Wniosek	131
Rozdział 10. Rozwijanie platform	133
Modyfikowanie platform bez zmian w aplikacjach	133
Niezgodne aktualizacje	134
Zachęcanie do wprowadzania zgodnych zmian	136
Klasa biblioteczna	137
Obiekty	137
Wnioski	146
Dodatek A. Pomiary wydajności	149
Przykład	150
API	150
Implementacja	151
Klasa MethodTimer	152
Eliminacja narzutów czasowych	154
Testy	154
Porównywanie kolekcji	155
Porównywanie kolekcji ArrayList i LinkedList	157
Porównywanie zbiorów	158
Porównywanie map	159
Wnioski	160
Bibliografia	163
Ogólne zagadnienia programistyczne	163
Filozofia	165
Java	166
Spis szablonów	167
Skorowidz	169

Rozdział 7

Zachowanie

John von Neumann wprowadził jedną z najważniejszych metafor programowania komputerów — sekwencję instrukcji wykonywanych kolejno jedna po drugiej. To właśnie dzięki niej mogły powstać języki programowania, w tym także Java. Ten rozdział jest poświęcony sposobom przekazywania informacji o zachowaniu programów. Zostały w nim opisane następujące wzorce:

- Przepływ sterowania (ang. *Control Flow*) — wyraża obliczenia jako sekwencję czynności.
- Przepływ główny (ang. *Main Flow*) — precyzyjnie wyraża główny przepływ sterowania.
- Komunikat (ang. *Message*) — wyraża przepływ sterowania w formie wysyłania komunikatów.
- Komunikat wybierający (ang. *Choosing Message*) — zmienia implementujące komunikaty w celu wyrażenia wyboru.
- Podwójne przydzielanie (ang. *Double Dispatch*) — zmienia elementy implementujące komunikat względem dwóch osi, wyrażając w ten sposób wybór kaskadowy.
- Komunikat dekomponujący (ang. *Decomposing Message*) — dzieli złożone obliczenia na spójne fragmenty.
- Komunikat odwracający (ang. *Reversing Message*) — zapewnia symetrię przepływu sterowania poprzez wysyłanie sekwencji komunikatów do tego samego odbiorcy.
- Komunikat zapraszający (ang. *Inviting Message*) — zachęca do wprowadzania przyszłych zmian poprzez wysyłanie komunikatu, który może być implementowany na różne sposoby.
- Komunikat wyjaśniający (ang. *Explaining Message*) — wysyła komunikat wyjaśniający przeznaczenie pewnego fragmentu logiki.

- Przepływ wyjątkowy (ang. *Exceptional Flow*) — jak najbardziej precyzyjnie wyraża wyjątkowy przepływ sterowania, bez zakłócania głównego przepływu sterowania.
- Klauzula strażnika (ang. *Guard Clause*) — wyraża lokalny przepływ wyjątkowy poprzez wcześniejsze zakończenie wywołania.
- Wyjątek (ang. *Exception*) — wyraża nielocalne przepływy wyjątkowe, używając w tym celu wyjątków.
- Wyjątek sprawdzany (ang. *Checked Exception*) — wymusza przechwytywanie wyjątków poprzez ich jawne deklarowanie.
- Propagacja wyjątków (ang. *Exception Propagation*) — przekazuje wyjątki, przekształcając je w razie konieczności tak, by dostępne w nich informacje były odpowiednie dla kodu, który będzie je obsługiwać.

Przepływ sterowania

Dlaczego przepływ sterowania pojawia się we wszystkich programach? Istnieją języki programowania, takie jak Prolog, w których nie istnieje jawne pojęcie przepływu sterowania. W programach pisanych w takich językach wszystkie elementy logiki są wymieszane i czekają na zaistnienie odpowiednich warunków, by mogły się uaktywnić.

Java należy do rodziny języków programowania, w których sekwencja kontroli jest podstawową zasadą organizacji kodu. Sąsiadujące ze sobą instrukcje są wykonywane kolejno, jedna po drugiej. Warunki sprawiają, że dany kod będzie wykonywany tylko w określonych okolicznościach. Pętle pozwalają na cykliczne wykonywanie fragmentu kodu. Wysyłanie komunikatów powoduje aktywację jednej z kilku podprocedur. Wyjątki umożliwiają przeskakiwanie do kodu położonego w górze stosu.

Wszystkie te mechanizmy sumują się, tworząc wspólnie bogate medium służące do wyrażania sposobu działania obliczeń. Jako autorzy (programiści) decydujemy, czy przepływ sterowania, który sobie wyobrażamy, zostanie wyrażony jako jeden przepływ główny, wiele przepływów dodatkowych, z których każdy ma równie duże znaczenie, czy też jako pewna kombinacja obu powyższych rozwiązań. Grupujemy poszczególne elementy przepływu sterowania, tak by przeciętny odbiorca mógł je od razu zrozumieć na dosyć abstrakcyjnym poziomie, dodając jednocześnie więcej szczegółów dla tych, którzy będą chcieli je zrozumieć dokładniej. Grupowanie to czasami przybiera postać procedur umieszczanych w klasach, a czasami przekazywania sterowania do innych obiektów.

Przepływ główny

Programiści zazwyczaj wiedzą, jak ma wyglądać główny przepływ sterowania w tworzonych programach. Przetwarzanie rozpoczyna się i kończy w precyzyjnie określonych miejscach. W jego trakcie mogą być podejmowane decyzje lub występować wyjątki,

niemniej jednak obliczenia mają ściśle wytyczoną ścieżkę, po której przebiega ich realizacja. Jest ona jasno wyrażana przy użyciu wybranego języka programowania.

W przypadku niektórych programów, zwłaszcza tych, które mają działać niezawodnie w niesprzyjających okolicznościach, przepływ główny nie jest widoczny. Jednak takie programy spotyka się raczej sporadycznie. Wykorzystanie dużych możliwości wyrazu używanego języka programowania w celu informowania o rzadko wykonywanych i modyfikowanych faktach dotyczących naszego programu sprawia, że mniej zauważalne stają się jego ważniejsze fragmenty: te, które będą często analizowane, rozumiane i zmieniane. Nie chodzi o to, że takie wyjątkowe warunki nie mają znaczenia, lecz o to, że dużo cenniejsze jest skoncentrowanie uwagi na precyzyjnym i jasnym wyrażeniu głównego przepływu obliczeń.

Dlatego też ten główny przepływ programu należy wyrażać przejrzysto, a wyjątków oraz klauzul strażników używać jedynie w sytuacjach niezwykłych oraz przy błędach.

Komunikat

Jednym z podstawowych sposobów wyrażania logiki w języku Java są komunikaty. W proceduralnych językach programowania mechanizmem służącym do ukrywania informacji są wywołania procedur:

```
compute() {
    input();
    process();
    output();
}
```

Powyższa procedura przekazuje następujące informacje: „W celu zrozumienia tych obliczeń wystarczy wiedzieć, że składają się one z trzech kroków; aktualnie wszelkie pozostałe szczegóły nie mają znaczenia”. Jednym z najpiękniejszych aspektów programowania obiektowego jest to, że ta sama procedura wyraża także znacznie więcej. Dla każdej metody istnieje potencjalnie cały zbiór obliczeń o podobnej strukturze, różniących się jedynie szczegółami. A dodatkową korzyścią jest to, że tworząc niezmienny fragment obliczeń, nie trzeba zwracać uwagi na wszystkie szczegóły ewentualnych przyszłych odmian.

Wykorzystanie komunikatów jako głównego mechanizmu przepływu sterowania sprawia, że zmiany są podstawową cechą programów. Każdy komunikat jest potencjalnym miejscem, w którym można coś zmienić bez konieczności modyfikowania kodu będącego źródłem tego komunikatu. Procedury opierające się na idei komunikatów nie stwierdzają: „Tam coś się dzieje, ale szczegóły nie są na razie istotne”; zamiast tego komunikują: „W tym miejscu naszej historii z danymi wejściowymi dzieje się coś interesującego. Szczegóły tego, co się dzieje, mogą się jednak zmienić”. Rozważne korzystanie z tej elastyczności, jasne i bezpośrednie wyrażanie logiki zawsze, gdy to jest możliwe, i odpowiednie opóźnianie przedstawiania szczegółów to bardzo ważne umiejętności, przydatne, gdy zależy nam na pisaniu programów, które efektywnie wyrażają nasze intencje.

Komunikat wybierający

Czasami wysyłam komunikat służący do wyboru implementacji, podobny do sposobu, w jaki w językach proceduralnych działa instrukcja wyboru switch. Na przykład aby wyświetlić jakiś element graficzny na jeden z kilku dostępnych sposobów i zaznaczyć, że wybór może zostać dokonany w trakcie działania programu, można skorzystać z komunikatu polimorficznego.

```
public void displayShape(Shape subject, Brush brush) {
    brush.display(subject);
}
```

Komunikat `display()` wybiera implementację na podstawie faktycznego typu, który w trakcie działania programu przyjmie parametr `brush`. Dzięki temu później będzie można zaimplementować różne typy parametrów `brush`: `ScreenBrush`, `PostscriptBrush` itd.

Swobodne korzystanie z komunikatów wybierających prowadzi do powstawania kodu, w którym występuje niewiele jawnych warunków. Stosowanie tych komunikatów jest zaproszeniem do późniejszego wprowadzania rozszerzeń. Każdy jawnie podany warunek jest punktem, w którym, w razie chęci zmiany działania całego programu, konieczne będzie wprowadzenie jawnych modyfikacji.

Analiza kodu, który w dużym stopniu korzysta z komunikatów wybierających, wymaga nabycia doświadczenia i umiejętności. Jedną z wad stosowania takich komunikatów jest to, że zrozumienie konkretnej ścieżki działania programu może wymagać przeanalizowania kilku klas. Twórcy kodu mogą jednak upraszczać życie innym, nadając metodom nazwy informujące o ich przeznaczeniu. Dodatkowo należy także zwracać uwagę na to, kiedy stosowanie komunikatów wybierających będzie przesadą. Jeśli w wykonywanych obliczeniach nie może się nic zmieniać, to nie należy tworzyć metody tylko po to, by zapewnić możliwość wprowadzenia ewentualnej zmiany.

Dwukrotne przydzielanie

Komunikaty wybierające dobrze nadają się do wyrażania jednego wymiaru zmienności. W przykładzie podanym w poprzednim podrozdziale wymiarem tym był rodzaj medium, na którym był rysowany kształt. Jeśli jednak konieczne jest wyrażenie dwóch niezależnych wymiarów zmienności, to można to osiągnąć, tworząc kaskadę składającą się z dwóch komunikatów wybierających.

Założmy przykładowo, że należy w jakiś sposób wyrazić, iż postscriptowy owal jest obliczany inaczej niż prostokąt wyświetlany na ekranie. W pierwszej kolejności należałoby określić, gdzie mają się znaleźć obliczenia. Wydaje się, że podstawowe obliczenia należą do klasy `Brush`, dlatego też komunikat wybierający w pierwszej kolejności zostanie wysłany do klasy `Shape`, a dopiero potem do klasy `Brush`:

```
displayShape(Shape subject, Brush brush) {
    subject.displayWith(brush);
}
```

Wówczas każdy typ `Shape` ma możliwość zaimplementowania metody `displayWith()` w odmienny sposób. Jednak zamiast wykonywać jakieś szczegółowe operacje, dodają one jedynie do komunikatu swój typ i przekazują działanie do klasy `Brush`:

```
Oval.displayWith(Brush brush) {
    brush.displayOval(this);
}
Rectangle.displayWith(Brush brush) {
    brush.displayRectangle(this);
}
```

Dzięki temu do poszczególnych typów pochodnych klasy `Brush` przekazywane są informacje niezbędne do prawidłowego działania:

```
PostscriptBrush.displayRectangle(Rectangle subject) {
    writer.print(subject.left() + " "+...+ rect);
}
```

Takie rozwiązanie wprowadza pewne powtórzenia, którym towarzyszy utrata elastyczności. Nazwy typów, do których są przekazywane pierwsze komunikaty wybierające, zostają bowiem podane w kodzie metod obsługujących drugi komunikat wybierający. W powyższym przykładzie oznacza to, że aby dodać nowy kształt — klasę pochodną `Shape` — konieczne będzie dodanie odpowiednich metod do wszystkich klas pochodnych klasy `Brush`. Jeśli wiadomo, że prawdopodobieństwo zmienienia się jednego wymiaru jest większe niż drugiego, to ten pierwszy wymiar powinien się stać odbiorcą drugiego komunikatu.

Naukowiec, który czasami się we mnie odzywa, chciałby uogólnić to rozwiązanie i stworzyć wzorzec przydzielania trzykrotnego, czterokrotnego itd. Niemniej jednak udało mi się jedynie wypróbować rozwiązanie przydzielania trzykrotnego, lecz nawet ono nie zdało egzaminu na dłuższą metę. Zawsze znajdowałem bardziej przejrzyste i rozumiałem sposoby wyrażania logiki wielowymiarowej.

Komunikat dekomponujący (sekwencjonujący)

Kiedy pisany program wykorzystuje złożony algorytm, na który składa się wiele kroków, to czasami można pogrupować kroki powiązane ze sobą i wykonywać je, wysyłając jeden komunikat. Taki komunikat jest tworzony w celu zapewnienia możliwości wprowadzania specjalizacji lub jakichkolwiek bardziej wyszukanych rozwiązań. Stanowi on odpowiednik staromodnej dekompozycji funkcjonalnej. Komunikat jest w tym przypadku stosowany tylko po to, by wywołać podsekwencję kroków umieszczoną w procedurze.

Komunikat dekomponujący musi nosić odpowiednią, opisową nazwę. Większość osób analizujących kod powinna uzyskać wszystkie informacje konieczne do określenia przeznaczenia procedury wyłącznie na podstawie jej nazwy. Konieczność przeanalizowania całego kodu wywoływanego przez ten komunikat powinna dotyczyć jedynie osób, które chcą poznać szczegóły implementacyjne.

Problemy z doбором nazwy komunikatu dekomponującego mogą sugerować, że użycie tego wzorca nie jest właściwym rozwiązaniem. Innym sygnałem może być długa lista parametrów. Widząc takie sygnały, zastępuję komunikat dekomponujący wywoływanymi w nim metodami i staram się zastosować inny wzorzec (taki jak obiekt metody), który będzie mi w stanie pomóc właściwie wyrazić strukturę programu.

Komunikat odwracający

Symetria wpływa na poprawę czytelności kodu. Przeanalizujmy poniższą metodę:

```
void compute() {
    input();
    helper.process(this);
    output();
}
```

Choć składa się ona z wywołań trzech różnych metod, brakuje w niej symetrii. Jej czytelność można by poprawić, wprowadzając metodę pomocniczą, której użycie zapewniłoby symetrię. Analizując zmodyfikowaną wersję metody `compute()`, nie trzeba już śledzić, do kogo jest wysyłany komunikat — wszystkie komunikaty są bowiem kierowane do bieżącego obiektu (`this`).

```
void process(Helper helper) {
    helper.process(this);
}
void compute() {
    input();
    process(helper);
    output();
}
```

W takim przypadku osoba analizująca kod może zrozumieć strukturę metody `compute()`, przeglądając kod jednej klasy.

Czasami zdarza się, że dużego znaczenia nabiera sama metoda wywoływana przez komunikat odwracający. Może się także zdarzyć, że przesadne stosowanie komunikatów odwracających skutecznie ukryje potrzebę przeniesienia funkcjonalności. Gdyby w programie pojawił się następujący kod:

```
void input(Helper helper) {
    helper.input(this);
}
void output(Helper helper) {
    helper.output(this);
}
```

to najprawdopodobniej można by poprawić całą strukturę kodu, przenosząc metodę `compute()` do klasy `Helper`:

```
compute() {
    new Helper(this).compute();
}
```

```

Helper.compute() {
    input();
    process();
    output();
}

```

Osobiście czasami czuję się trochę głupio, tworząc metody „tylko” po to, by zaspokoić „estetyczne” dążenie do uzyskania symetrii. Jednak ta estetyka ma znacznie głębsze podłoże. Angażuje mózg w większym stopniu niż liniowy proces myślowy. Kiedy już wykształcimy w sobie dążenie do estetyki kodu, to wrażenia estetyczne, które kod będzie nam zapewniał, okażą się cenną informacją o jego jakości. Te odczucia wydostające się spod powierzchni symbolicznych myśli mogą być równie cenne, jak jawnie nazwane i uzasadnione wzorce.

Komunikat zapraszający

Czasami, pisząc kod, można oczekiwać, że inni programiści będą chcieli zmodyfikować fragment obliczeń przez wprowadzenie klasy pochodnej. Możliwość wprowadzenia takich późniejszych usprawnień da się wyrazić poprzez wysłanie komunikatu o odpowiednio dobranej nazwie. Taki komunikat zaprasza innych programistów do usprawnienia obliczeń wedle własnych potrzeb.

Jeśli dostępna jest jakaś domyślna implementacja logiki, to należy użyć jej jako implementacji komunikatu. Jeśli jednak takiej domyślnej implementacji nie ma, to chcąc jawnie przekazać zaproszenie, wystarczy zadeklarować metodę jako abstrakcyjną.

Komunikat wyjaśniający

W programowaniu zawsze duże znaczenie miało rozróżnienie intencji i implementacji. To właśnie dzięki niemu można najpierw zrozumieć wykonywane obliczenia, a później, w razie konieczności, poznać ich szczegóły. Rozróżnienie to można utworzyć, korzystając z komunikatów, wystarczy zacząć od wysłania komunikatu, którego nazwa określa rozwiązywany problem, a w obsługującym go kodzie wysłać kolejny komunikat o nazwie odpowiadającej sposobowi rozwiązania problemu.

Pierwszy raz spotkałem się z takim rozwiązaniem w języku Smalltalk. Konkretnie rzecz biorąc, moją uwagę zwróciła następująca metoda:

```

highlight(Rectangle area) {
    reverse(area);
}

```

Zastanawiałem się: „Dlaczego takie rozwiązanie jest przydatne? Dlaczego nie wywoływać metody `reverse()` bezpośrednio, tylko przy użyciu dodatkowej metody `highlight()`?”. Jednak po przemyśleniu zagadnienia zrozumiałem, że choć metoda `highlight()` nie ma żadnego znaczenia z punktu widzenia wykonywanych obliczeń, to jednak służy do wyrażenia intencji. W kodzie wywołującym tę metodę można było zwrócić uwagę na rozwiązywany problem, którym w tym przypadku było wyróżnienie fragmentu ekranu.

Można zastanowić się nad wykorzystaniem komunikatu wyjaśniającego w sytuacjach, gdy odczuwamy potrzebę skomentowania jakiegoś wiersza kodu. Kiedy widzę następujący wiersz kodu:

```
flags|= LOADED_BIT; // ustawienie wartości bitu zajętości
```

wolałbym użyć następującego wywołania:

```
setLoadedFlag();
```

Choć implementacja metody `setLoadedFlag()` jest trywialnie prosta, została ona jednak utworzona w celu wyrażenia intencji.

```
void setLoadedFlag() {
    flags|= LOADED_BIT;
}
```

Zdarza się, że metody pomocnicze wywoływane przez komunikaty wyjaśniające stają się cennymi miejscami dalszego rozwijania kodu. Miło jest móc skorzystać z możliwości, kiedy się ona nadarzy. Niemniej jednak podstawowym celem, w którym stosuję komunikaty wyjaśniające, jest bardziej precyzyjne wyrażenie moich intencji.

Przepływ wyjątkowy

Oprócz przepływu głównego programy mają także co najmniej jeden przepływ wyjątkowy. Stanowią one ścieżki obliczeń, których wyrażanie nie jest tak ważne, gdyż są rzadziej wykonywane, rzadziej zmieniane, a czasami także mniej istotne od przepływu głównego z koncepcyjnego punktu widzenia. Przepływ główny należy wyrażać w sposób przejrzysty, natomiast ścieżki wyjątkowe — w możliwie jak najbardziej przejrzysty, lecz jednocześnie taki, by nie zaciemniał przekazu przepływu głównego. Klauzule strażników oraz wyjątki są dwoma sposobami wyrażania przepływu wyjątkowego.

Analiza programów jest znacznie łatwiejsza, jeśli tworzące je instrukcje są wykonywane sekwencyjnie, jedna po drugiej. W takich przypadkach, aby zrozumieć intencję programu, osoby przeglądające kod mogą skorzystać z wygodnych i dobrze znanych umiejętności czytania prozy. Czasami jednak może się zdarzyć, że program będzie miał kilka ścieżek realizacji. Wyrażanie ich wszystkich w taki sam sposób może doprowadzić do dużego chaosu i sytuacji, gdy flagi ustawiane w jednym miejscu kod są używane w innych, a wartości wynikowe mogą mieć specjalne znaczenia. Wówczas znalezienie odpowiedzi na pytanie: „Które instrukcje są wykonywane?” staje się zadaniem z pogranicza archeologii i logiki. Należy zatem wybrać przepływ główny i przejrzyste go wyrazić. A do wyrażenia wszelkich innych ścieżek w programie użyć wyjątków.

Klauzula strażnika

Choć programy mają pewien przepływ główny, to jednak, w niektórych sytuacjach, może zaistnieć konieczność wykonywania ich innymi ścieżkami. Klauzula strażnika pozwala wyrazić prostą i logiczną sytuację wyjątkową, posiadającą wyłącznie lokalne konsekwencje. Porównajmy dwa przedstawione poniżej fragmenty kodu:

```
void initialize() {
    if (!isInitialized()) {
        ...
    }
}
```

oraz:

```
void initialize() {
    if (isInitialized())
        return;
    ...
}
```

W pierwszym z nich, kiedy zaczynam analizować pierwszą klauzulę instrukcji warunkowej, zwracam uwagę, by później poszukać klauzuli `else`. Zupełnie jakbym w myślach odłożył warunek na stos. Jest to czynnik, który rozprasza uwagę. W drugim przykładzie pierwsze dwa wiersze metody informują mnie jedynie o fakcie — odbiorca nie został zainicjowany.

Konstrukcja `if-then-else` wyraża alternatywne przepływy sterowania, z których oba są równie ważne. Klauzula strażnika nadaje się natomiast do wyrażenia innej sytuacji — sytuacji, w której jeden przepływ sterowania jest ważniejszy od drugiego. W przedstawionym wyżej przykładzie ze sprawdzaniem inicjalizacji ważniejszym przepływem sterowania jest ten określający, co się stanie, kiedy obiekt będzie zainicjowany. Oprócz niego w kodzie można zwrócić uwagę tylko na jeden prosty fakt, że niezależnie od tego, ile razy zażądamy zainicjowania obiektu, kod wykonujący tę inicjalizację zostanie wykonany tylko jeden raz.

Niegdyś istniało pewne przykazanie programistyczne, nakazujące, by każdy podprogram miał tylko jeden punkt wejścia i jeden punkt wyjścia. Sformułowano go, by zapobiec zamieszaniu, które mogłoby wystąpić, gdyby realizacja podprogramu mogła się zaczynać w wielu miejscach jego kodu i w wielu miejscach sterowanie mogłoby go opuszczać. Takie rozwiązanie było sensowne w języku FORTRAN oraz w programach pisanych w języku assemblera, które w dużym stopniu korzystały z danych globalnych i w których już samo wskazanie wykonywanych instrukcji było trudnym zadaniem. Natomiast w języku Java, w którym tworzone metody są niewielkie i korzystają przeważnie z danych lokalnych, takie podejście jest niepotrzebnie konserwatywne. Niemniej jeśli ten swoisty programistyczny folklor będzie rygorystycznie przestrzegany, uniemożliwi stosowanie wzorca klauzuli strażnika.

Klauzule strażników są szczególnie użyteczne w sytuacjach, gdy kontrolowanych jest wiele warunków:

```
void compute() {
    Server server= getServer();
    if (server != null) {
        Client client= server.getClient();
        if (client != null) {
            Request current= client.getRequest();
            if (current != null)
```

```

        processRequest(current);
    }
}

```

Zagnieżdżone warunki reprezentują jakieś problemy. W razie wykorzystania klauzul strażników ten sam kod wskazuje wymagania wstępne, niezbędne do obsługi żądania, a przy tym nie wymaga stosowania żadnych złożonych struktur sterujących:

```

void compute() {
    Server server= getServer();
    if (server == null)
        return;
    Client client= server.getClient();
    if (client == null)
        return;
    Request current= client.getRequest();
    if (current == null)
        return;
    processRequest(current);
}

```

Pewnym wariantem wzorca klauzuli strażnika jest instrukcja `continue` umieszczana w pętlach. Jej użycie stanowi komunikat: „Nie przejmuj się tym elementem i zajmij się następnym”.

```

while (line = reader.readLine()) {
    if (line.startsWith('#') || line.isEmpty())
        continue;
    // Normalne przetwarzanie
}

```

Także w tym przypadku chodzi o wskazanie (jedynie lokalnej) różnicy między przetwarzaniem normalnym i wyjątkowym.

Wyjątek

Wyjątki są przydatne do wyrażania przeskoków w przepływie programu, przekraczających wiele poziomów wywołań. Jeśli w momencie wystąpienia problemu, takiego jak wypełnienie nośnika danych lub utrata połączenia sieciowego, na stosie będzie się znajdowało wiele poziomów wywołań, to najprawdopodobniej problem ten będzie można sensownie obsłużyć jedynie na znacznie niższym poziomie stosu. Zgłoszenie wyjątku w momencie wykrycia problemu oraz przechwycenie go w miejscu, gdzie problem ten można obsłużyć, jest znacznie lepszym rozwiązaniem niż umieszczanie w kodzie jawnych testów sprawdzających zaistnienie wszelkich możliwych warunków wyjątkowych, z których i tak w danym miejscu żadnego nie można obsłużyć.

Jednak stosowanie wyjątków jest kosztowne. Z punktu widzenia projektu programu są one problematyczne. Fakt, że wywoływana metoda zgłasza wyjątek, ma bowiem wpływ zarówno na projekt, jak i na implementację wszystkich metod od momentu zgłoszenia wyjątku aż do dotarcia do metody, w której zostanie on przechwycony. Wyjątki

utrudniają także śledzenie przepływu sterowania, gdyż sąsiadujące ze sobą instrukcje mogą znajdować się w innych metodach, obiektach lub pakietach. Kod, który zamiast z konstrukcji warunkowych i komunikatów korzysta z wyjątków, jest diabelnie trudny do zrozumienia, gdyż bezustannie trzeba starać się odgadnąć, co, oprócz standardowej struktury sterowania, może się w nim jeszcze zdarzyć. Krótko mówiąc, zawsze gdy to tylko możliwe, przepływ sterowania należy wyrażać przy użyciu sekwencji, komunikatów, iteracji oraz konstrukcji warunkowych (w takiej kolejności). Wyjątków można używać, jeśli zrezygnowanie z nich utrudni proste wyrażenie przepływu głównego.

Wyjątki sprawdzane

Jednym z niebezpieczeństw stosowania wyjątków jest możliwość wystąpienia sytuacji, gdy zgłoszony wyjątek nigdy nie zostanie przechwycony. Takie sytuacje mają tylko jeden koniec — przerwanie działania programu. Można jednak przypuszczać, że twórca programu chciałby mieć kontrolę nad tym, kiedy program zostanie nieoczekiwanie przerwany, móc wyświetlić wówczas informacje niezbędne do zdiagnozowania problemu i poinformować użytkownika o tym, co się stało.

Takie nieprzechwycone wyjątki są jeszcze poważniejszym problemem, kiedy kto inny pisze kod, który je zgłasza, a kto inny kod, który je obsługuje. Wówczas każdy chybiomy przekaz prowadzi do nagłego i nieuprzedzonego zakończenia działania programu.

Aby nie dopuścić do takich sytuacji, w języku Java wprowadzono wyjątki sprawdzane. Są one jawnie deklarowane przez programistę oraz sprawdzane przez kompilator. Kod, w którym może się pojawić taki wyjątek, musi go przechwycić lub przekazać dalej.

Stosowanie wyjątków sprawdzanych wiąże się ze znaczącymi kosztami. Pierwszym z nich jest koszt samej deklaracji. Użycie wyjątku bez trudu może powodować nawet dwukrotne wydłużenie deklaracji metody i dodanie kolejnego elementu, który należy przeczytać, zrozumieć i uwzględnić na wszystkich poziomach pomiędzy momentem zgłoszenia i obsługi. Poza tym wyjątki sprawdzane znacząco utrudniają modyfikowanie kodu. Refaktoryzacja kodu korzystającego z takich wyjątków jest znacznie trudniejsza i bardziej żmudna niż kodu, w którym nie są one stosowane, i to bez względu na to, że nowoczesne narzędzia programistyczne ułatwiają takie zmiany.

Propagacja wyjątków

Wyjątki pojawiają się na różnych poziomach abstrakcji. Przechwytywanie i raportowanie o wyjątkach niskiego poziomu może być kłopotliwe dla osób, które się ich nie spodziewały. Kiedy serwer WWW wyświetla stronę błędu z obrazem stosu rozpoczynającym się od `NullPointerException`, to nie wiem, co mam zrobić z tą informacją. Wolałbym zobaczyć komunikat taki jak: „Programista nie przewidział zaistniałego scenariusza”. Nie miałbym także nic przeciwko temu, żeby na stronie zostały wyświetlone wskazówki dotyczące dodatkowych informacji, które można by przesłać do programisty,

aby ułatwić mu zdiagnozowanie problemu; natomiast wyświetlanie niewyjaśnionych w żaden sposób technicznych szczegółów nie jest ani użyteczne, ani pomocne.

Wyjątki niskiego poziomu często zawierają cenne informacje, przydatne do diagnozowania zaistniałych problemów. Takie wyjątki można umieszczać wewnątrz wyjątków wyższych poziomów; dzięki temu podczas prezentowania informacji o wyjątku (na przykład w dzienniku) znajdzie się w nich wszystko, co potrzebne do odnalezienia i rozwiązania problemu.

Wniosek

W programach obiektowych sterowanie jest przekazywane pomiędzy metodami. W następnym rozdziale zostało opisane wykorzystanie metod w celu wyrażenia koncepcji występujących w obliczeniach.

Skorowidz

A

- Abstract Class, 34
- Abstract Interface, 33
- abstrakcja, 138, 140
- Access, 55
- akcesory, 59
- akcje
 - wykonywane na większą odległość, 112
- aktualizacja
 - danych, 112
 - metody ustawiające, 112
 - komentarzy, 100
 - powiększenie bazy użytkowników, 136
- algorytmy
 - zaimplementowane w obiektach, 111
- Anonymous Inner Class, 34
- API, 150
 - klasy biblioteczne, 137
 - problemy, 137

B

- bezpieczna kopia, 112
 - metody ustawiające, 113
- bibliografia, 163
- biblioteka JUnit, 24
- biblioteki stanu, 55
- boolean, 145
- Boolean Setting Method, 91

C

- całkowity czas wywołania metody, 153
- Checked Exception, 78
- Choosing Message, 77

- Class, 33
- Collecting Parameter, 56
- Collection, 72
- Collection Accessor Method, 91
- Common State, 55
- Comparator, 122
- Complete Constructor, 91
- Composed Method, 90
- Conditional, 34
- Constant, 56
- Control Flow, 77
- Conversion, 91
- Conversion Constructor, 91
- Conversion Method, 91
- Creation, 91
- czas istnienia zmiennych, 63

D

- dane
 - a logika, 34, 44
 - pobieranie, 58
 - powiązane
 - dostęp pośredni, 59
 - przeniesienie, 112
 - stałe
 - w różnych miejscach kodu, 70
 - szybkość zmian, 29
 - typu
 - ArrayList, 73
 - Collection, 73
 - HashSet, 73
 - zapisywanie, 58
 - zmienność, 34
 - kolekcje, 115

Debug Print Method, 91
 Declared Type, 56
 Decomposing Message, 77
 decyzje
 programistyczne, 17
 projektowe, 37
 dekompozycja funkcjonalna, 81
 delegacje, 50
 konstrukcje warunkowe, 49
 odmiana, 51
 przechowywanie, 51
 Delegation, 34
 Direct Access, 55
 domyślna wartość parametru, 146
 dostęp, 57
 bezpośredni, 58
 reguły używania, 59
 w kodzie klientów, 59
 w ramach klasy, 59
 czytelność, 58
 do elementów projektowych, 38
 do kolekcji
 obiektu, 106
 ogólny, 107
 do pola, 91
 do przechowywanej wartości, 57
 do stanu, 59
 obiektu, 110
 ograniczenie zbioru typów, 63
 pośredni, 59
 dostosowywanie wysiłku do celu, 149
 Double Dispatch, 77
 dwukrotne przydzielanie, 80
 powtórzenia, 81
 dziedziczenie, 44
 klasy wewnętrznej, 47
 ograniczenia, 44, 46
 po klasach kolekcji, 130
 równoległe hierarchie klas, 44
 wyważone stosowanie, 35
 dzielenie logiki, 90

E

Eager initialization, 56
 Eclipse, 135
 efektywność programowania obiektowego, 34
 elastyczność, 21, 24, 38
 a złożoność, 25

dostęp, 58
 do zmiennej, 58
 pośredni, 59
 dwukrotne przydzielanie, 81
 konstruktor bezargumentowy, 104
 metoda
 dostępu do kolekcji, 106
 strumień sformatowany, 99
 obiekty
 w kolekcjach, 115
 wytwórcze, 144
 platformy, 140
 sekwencja metod ustawiających, 104
 udostępnianie informacji, 73
 ujawnianie metod, 94
 widoczność metod, 95
 wielokrotne dziedziczenie, 38
 wykorzystanie delegacji, 50
 zapewnienie przekazu, 73
 zastosowanie stałych, 154
 Equality Method, 91
 Exception, 78
 Exception Propagation, 78
 Exceptional Flow, 78
 Explaining Message, 77
 Extrinsic State, 55

F

fabryka
 statyczna, 143
 wewnętrzna, 106
 Factory Method, 91
 Field, 56
 flaga, 44
 bordered, 61
 logiczna, 65
 funkcja
 gromadzenie w bibliotece, 53
 typ wynikowy, 99

G

Getting Method, 91
 grupowanie
 elementów przepływu sterowania, 78
 powiązanych ze sobą obiektów, 115
 złożony algorytm, 81
 Guard Clause, 78

H

Helper Method, 90
 hierarchia
 bez powtórzeń, 45
 równoległa, 45
 uproszczona, 52
 horyzont zdarzeń, 104

I

implementacja
 @RunWith, 140
 gniazda, 46
 interfejsu
 Collection, 124
 List, 125
 Map, 126
 Set, 125
 kolekcji, 123
 niezmiennych, 129
 nowych klas, 130
 kompletnego konstruktora, 105
 komunikat wyboru, 80
 konwersji, 102
 metoda ustawiająca, 111
 platformy, 138
 pomiarowej, 152
 wielokrotna protokołu, 46
 Implementor, 34
 Indirect Access, 55
 inicjalizacja, 73
 deklaracja zmiennej, 73
 leniwa, 74
 fabryki wewnętrzne, 106
 metody pobierające, 111
 środowiska, 74
 pól obiektu, 74
 wczesna, 73
 Initialization, 56
 Inner Class, 34
 Instance-Specific Behavior, 34
 instancje
 interfejsu
 Command, 40
 ReversibleCommand, 40
 określanie sposobu działania, 48
 tej samej klasy, 48
 tworzenie zachowań, 51

instrukcja warunkowa
 for, 120
 if/else, 48
 switch, 48
 instrukcje
 continue, 86
 wykonywane sekwencyjne, 84
 intencje
 a implementacja, 83
 Intention-Revealing Name, 90
 Interface, 33
 interfejs, 37
 a hierarchie klas, 40
 a klasy abstrakcyjne, 39
 a nazwy metod, 94
 abstrakcje platformy, 140
 metody, 145
 abstrakcyjny, 39
 aktualizacja platformy, 140
 anonimowe klasy wewnętrzne, 53
 Collection, 119, 121
 implementacje, 124
 dodanie operacji, 40
 elastyczność, 37
 instanceof, 41
 Iterable, 119, 120
 jako klasa bez implementacji, 38
 jako obiekt zaimplementowany, 39
 jako typ wynikowy metod, 99
 klasy
 Array, 119, 120
 Object, 101
 kolekcji, 119
 koszty stosowania, 37
 List, 119, 121
 implementacje, 125
 Map, 119, 123
 implementacje, 126
 testowanie, 159
 metoda
 ustawiająca, 111
 wykorzystująca stałe, 70
 modyfikowanie
 implementacji, 38
 struktury, 41
 nieprzewidywalność oprogramowania, 37
 obiektu źródłowego i docelowego, 102
 obliczeń alternatywny, 90
 określanie nazw, 38

interfejs

- operacje publiczne, 38
- proceduralny, 42
- Set, 119, 121
 - implementacje, 125
 - porównanie implementacji, 158
- SortedSet, 119, 122, 125, 158
- ustawienie wartości pola, 111
- wersjonowany, 39, 140
- zalety, 140
- zarządcy układu, 140
- zmienność komunikatów, 70
- zmienny, 41

Internal Factory, 91

Inviting Message, 77

iterator, 94, 107

- mapy, 123

J

Java

- mechanizmy tworzenia interfejsów, 38
- możliwość zmian interfejsu, 39
- obiekt parametrów, 69
- organizacja kodu, 78
- typy podstawowe, 41
- wartości parametrów, 68

jawność kodu, 80

język

- obiektowy, 57
- proceduralny
 - mechanizm ukrywania informacji, 79
- Smalltalk, 83

JUnit, 133

- wykonywanie testów, 152

K

klarowność

- dostęp bezpośredni, 58

klasa

- abstrakcyjna
 - a interfejsy, 39
 - dodawanie nowych operacji, 39
 - ograniczenia, 39
 - Socket, 46
- Account, 147
- ArrayList, 123, 124, 125, 143
- bazowa, 35

abstrakcja platformy, 141

abstrakcyjna, 39

anonimowa, 53

dostęp klientów, 141

możliwość tworzenia instancji, 40

prosta nazwa, 35

rozdzielenie logiki, 45

testu, 156

biblioteczna, 53, 137

zastąpienie obiektami, 54

Bordered, 61

Brush, 80

Cartesian, 103

Collection, 54, 118

CollectionFactory, 144

Collections, 137

funkcjonalności, 128

jednoelementowe kolekcje, 129

niezmienne kolekcje, 129

puste kolekcje, 129

sortowanie, 128

wyszukiwanie, 128

Comparator, 139

ComplexCalculator, 97

Customer, 94

deklaracja, 34

dobieranie nazwy, 35

Enumerator, 135

Figure, 35

File, 103

Handle, 36

HashMap, 126

HashSet, 123, 124, 125, 159

idea, 33

interfejsy, 38

jako element projektowy, 35

JUnitCore, 139

komunikacja, 33

Library, 54, 130

LinkedHashMap, 126

LinkedHashSet, 125

LinkedList, 125

List, 54

ListTest, 52

Map, 118

MethodsTimer, 150

MethodTimer

wydajność, 152

Nothing, 151

- organizowanie w hierarchie, 35
- pochodna, 35, 44
 - awaria, 98
 - konstrukcje warunkowe, 49
 - kwalifikowana nazwa, 36
 - różne testy, 52
 - usprawnienia, 106
- Point, 103
- Polar, 103
- potomna
 - wywołanie własnego kodu, 48
- RectangleTool, 51
- Set, 118
- SetVsArrayList, 156
- Shape, 80
- String, 103
- Train, 44
- Transaction, 147
- TreeMap, 126
- TreeSet, 125, 138, 158
- używana w jednym miejscu, 53
- Vector, 135
- Vehicle, 44
- w pakiecie, 135
- wewnętrzna, 47
 - anonimowa, 53
 - kopie obiektów, 47
 - niezależna, 48
- Widget, 145
- klauszula strażnika, 84
- użyteczność, 85
- wymagania wstępne obsługi żądania, 86
- klucze, 123
- kod
 - a dane, 27
 - a zapewnienie wydajności, 118
 - abstrakcyjność, 105
 - aktualizacja, 135
 - automatyczna, 135
 - analiza
 - metody konwersji, 103
 - metod przeciążonych, 99
 - anonimowej klasy wewnętrznej, 53
 - czytelność, 82, 93
 - deklaracje zmiennych, 73, 117
 - deklaratywny, 28
 - deklarowanie pól, 65
 - dostosowanie stylu do kontekstu, 160
 - fragmenty niezalecane, 135
 - informacje specjalnego przeznaczenia, 62
 - inicjalizacja leniwa, 75
 - instrukcje warunkowe, 48
 - intencje twórcy, 22
 - jakość, 12
 - kolekcje, 117
 - komentarze, 100
 - komunikaty, 79
 - wybierające, 80
 - komunikatywność, 22
 - konstrukcje warunkowe, 46
 - lokalne konsekwencje zmian, 26
 - mechanizmy optymalizacji, 149
 - metody
 - określające wartości logiczne, 108
 - pomocniczej, 101
 - wytwórcze, 105
 - nadawanie struktury, 93
 - obiekty
 - metody, 97
 - powtórzenia wierszy, 101
 - wytwórcze, 144
 - powtarzanie, 26
 - eliminacja, 28
 - prostota, 24
 - przejrzystość, 32
 - przeniesienie logiki, 109
 - rozwój platformy, 133
 - różne kombinacje dostępu, 63
 - skopiowany, 45
 - stan, 57
 - symetria, 27, 82
 - testy warunków wyjątkowych, 86
 - usprawnienie obliczeń, 83
 - w klasie bazowej, 45
 - wcięcie, 92
 - wrażliwość, 112
 - współużytkowanie
 - delegacje, 51
 - wyjątki sprawdzane, 87
 - zabezpieczenie, 113
 - zgodne zmiany, 136
- kolejka wiadomości
 - lista, 121
- kolekcje, 63, 115
 - aktualizowanie platform, 135
 - ArrayList, 157
 - dodawanie elementów, 116

- kolekcje
 - elementy
 - unikalność, 118
 - uporządkowanie, 122
 - usunięcie powtórzeń, 122
 - usuwanie, 120
 - znaczenie kolejności, 117
 - implementacje, 123
 - inicjalizacja klasy
 - testy, 156
 - interfejsy, 119
 - i klasy, 124
 - jako obiekty, 116
 - jako zbiór, 121
 - jako zbiór obiektów, 117
 - jednoelementowe, 129
 - kluczy, 123
 - LinkedList, 157
 - metafory, 116
 - modyfikowanie zawartości, 120
 - niezmienne, 129
 - odwołanie do obiektów, 116
 - pojęcia ortogonalne, 117
 - poła reprezentujące, 116
 - porównywanie, 157
 - posiadające tożsamość, 116
 - przekazywanie, 68
 - puste, 129
 - rozszerzanie, 116, 130
 - równoległe architektury, 135
 - sortowanie, 128
 - typu Collection, 155
 - typu Map
 - elementy, 123
 - typu Set
 - duplikaty elementów, 121
 - przechowywanie elementów, 121
 - w kolekcji, 107
 - wartości, 123
 - wielkość, 117
 - wydajność, 118
 - pomiary, 149
 - wyrażanie intencji, 115
 - wyszukiwanie, 128
 - zabezpieczenie, 107, 120
 - zagadnienia, 117
- komentarz
 - do metody, 100
 - dokumentujący, 100
- komparator, 122, 126
 - byFirstName, 139
- komputery mainframe, 24
- komunikat, 46, 79
 - a konstrukcje warunkowe, 49
- dekomponujący, 81
- display(), 80
- logika, 49
- metoda, 101
- odwracający, 82
- polimorficzny, 46, 80
- sekwencjonujący, 81
- wybierający, 80
 - kaskada, 80
- wyjaśniający, 83
 - komentarz kodu, 84
- zapraszający, 83
- komunikatywność, 21, 22
 - a elastyczność, 25
 - a prostota, 24
 - określanie nazw klas, 36
 - podstawa ekonomiczna, 23
 - stan zmienny, 61
- komunikowanie intencji
 - kolekcje, 115
 - za pośrednictwem kodu, 13
- konfiguracja
 - platformy, 138
 - zastosowanie stałych, 154
- konstrukcja
 - if-then-else, 85
- konstrukcje warunkowe, 48
- konstruktor
 - czteroargumentowy, 105
 - File(String name), 103
 - główny, 105
 - klasy
 - MethodTimer, 152
 - ServerSocket, 68
 - wewnętrznej, 47
 - kompletny, 104
 - konwertujący, 103
 - przygotowanie obiektów, 104
 - StringReader(String contents), 103
 - tworzenie obiektów platformy, 143
 - URL(String spec), 103
 - zamiennik
 - metoda statyczna, 96
 - zastosowanie metod pomocniczych, 101

konwersja, 102
 a zmiana klienta, 103
 cel, 103
 implementacja, 102
 między obiektami podobnych typów, 102
 obiektu źródłowego na docelowy, 102

koszty
 abstrakcji, 40
 aktualizacji
 niezgodnych, 135
 redukcja, 134
 testów, 100
 analizy i zrozumienia kodu, 32
 kolekcja w kolekcji, 107
 komentarzy, 100
 modyfikowania programów
 obiekty, 104
 napisania, 31
 określania zmiennych, 74
 oprogramowania, 31
 selektora dołączanego, 53
 tworzenia
 oprogramowania, 23
 platform, 134
 utrzymania, 31
 widoczność metod, 95
 wydajności, 118
 wyjątki sprawdzane, 87
 wywoływania obiektów, 95
 zachowania zgodności, 134
 zachowań zależnych od instancji, 48
 zmiany kodu, 133

L

Lazy initialization, 56
 Library Class, 34
 liczba
 iteracji, 153
 potrzebnych konwesji, 102
 licznik czasu, 150
 dokładność, 151
 narzut, 154
 zewnętrzny interfejs, 150
 List, 72
 listy, 121
 literate programming, 22
 Local Variable, 56

logika
 a metoda pobierająca, 111
 anonimowe klasy wewnętrzne, 53
 grupowanie w klasy, 34
 i dane, 27
 zgrupowanie, 29
 komunikaty polimorficzne, 115
 konstrukcje warunkowe, 115
 metody pomocniczej, 101
 obiektu, 48
 obsługi kliknięcia, 51
 operująca
 na różnych danych, 44
 na tych samych danych, 44
 parametry obiektowe, 70
 podział na metody, 89
 przeniesienie, 112
 w jednej klasie, 48
 w metodach statycznych, 53
 w różnych instancjach, 50
 warunkowa
 zastąpienie komunikatami, 49
 wyrażanie
 podobieństw i różnic, 44
 przez komunikaty, 79
 zmienna, 46
 zmienność, 34

lokalne konsekwencje, 26

M

Main Flow, 77
 mapy, 123
 porównywanie, 159
 stan zmienny, 60
 mechanizm
 odzwierciedlania, 52, 153
 klasy wewnętrzne, 47
 optymalizacji, 149
 przekazywania zmiennej liczby
 argumentów, 69
 przepływu sterowania
 komunikaty, 79
 Message, 77
 metafora
 nazywanie klas, 35
 Method Comment, 90
 Method Object, 90
 Method Return Type, 90

- Method Visibility, 90
- metoda, 89
 - abstrakcyjna, 83
 - dodawanie do klasy bazowej, 141
 - addAll(), 121
 - akcesorów, 59
 - argumenty opcjonalne, 69
 - calculate(), 97
 - chroniona, 95, 100
 - clear(), 130
 - Collections.binarySearch(list, element), 128
 - Collections.factory(), 144
 - Collections.singleton(), 129
 - complexCalculation(), 97
 - compute(), 82
 - contains(), 117, 124
 - createArrayList(), 144
 - czas wykonania, 153
 - display(), 48
 - displayWith(), 81
 - długość, 92
 - do pomiaru czasu, 156
 - dostępna w pakiecie, 95
 - dostępu do kolekcji, 106, 113
 - equal(), 121
 - equals(), 91, 109
 - fabryki statycznej, 154
 - find(), 94
 - get(int), 157
 - getDeclaredMethods(), 152
 - getX(), 103
 - getY(), 103
 - hashCode(), 91, 109
 - hasNext(), 94
 - highlight(), 83
 - inactive(), 145
 - indexOf(), 128
 - inicjalizacja wartości pola, 74
 - instancji obiektu wytwórczego, 106
 - invisible(), 145
 - iterator(), 120
 - komentarze, 100
 - komunikat odwracający, 82
 - komunikatu informacyjnego, 101
 - konwertująca, 102
 - koszty aktualizacji, 136
 - mouseDown(), 51
 - nazwa określająca przeznaczenie, 93
 - next(), 94, 95
 - obiektu źródłowego, 102
 - ogólna struktura kodu, 92
 - określająca wartości logiczne, 108
 - overheadTimer(), 154
 - paragraph.centered(), 111
 - platformy, 138
 - pobierająca, 110, 141
 - parametry, 68
 - publiczna, 111
 - udostępnianie klientom, 145
 - wewnętrzna, 111
 - podobne listy parametrów, 54
 - pomiarowa, 150, 151
 - pomocnicza, 100
 - komunikaty wyjaśniające, 84
 - zmienna lokalna, 64
 - prywatna, 96, 100
 - przeciążona, 98
 - cel, 99
 - przekazywanie
 - łańcucha znaków String, 98
 - parametrów, 68
 - przesłanianie, 102
 - przesłonięta, 98
 - publiczna, 95
 - zwracająca wartość pola, 111
 - remove(), 107, 120, 124
 - removeAll(), 121
 - report(), 150, 151
 - retainAll(), 121
 - reverse(), 83
 - reverse(list), 128
 - równości, 109
 - run(), 153
 - run(Class ...), 139
 - run(Classes ...), 146
 - runTest(), 52
 - search(), 150
 - setLoadedFlag(), 84
 - setVisibility(), 145
 - setVisibility(boolean), 145
 - setVisibility(State), 145
 - sfinalizowana, 96
 - shuffle(list), 128
 - size(), 117
 - sort(list), 54, 129
 - sort(list, comparator), 129
 - statyczna, 96
 - przekształcenie w metody instancji, 54

- String.asFile(), 103
- suit(), 28
- toArray(), 130
- toString(), 91, 101
- typ wyników, 99
- typu Collection, 99, 121
- udostępnianie, 96
- ustawiająca, 106, 108, 111
 - publiczna, 111
 - udostępnianie klientom, 145
 - wewnętrzna, 112
- visible(), 145
- w klasie bazowej, 98
- wytwórcza, 103, 105
 - tworzenie obiektów, 144
- wywołująca inne metody, 94
- zabezpieczenie, 96
- zapytania, 108
- złożona, 92, 113
 - konsekwencje stosowania, 100
- zwracająca iterator, 107
- minikomputery, 24
- minimalizacja powtórzeń, 26
- modyfikator
 - abstract, 39
 - final, 65, 96
 - package, 62
 - private, 62
 - protected, 62
 - public, 62
 - static, 48
- modyfikowanie programów
 - typy wyników, 99
- motywacja, 31

N

- narzędzia refaktoryzujące, 100
- narzut, 153
 - czasowy
 - eliminacja, 154
 - dynamiczne wywoływanie metod, 154
- nazwy
 - interfejsów, 39
 - klas, 35
 - funkcje, 36
 - pochodnych, 36
 - wielopoziomowe hierarchie klas, 36
 - komunikatów dekomponujących, 81

- metod, 80, 89, 93
 - przedrostek, 110, 111
- obliczeń, 99
- stałych, 70
- sugerujące znaczenie, 71
- zmiennych, 63, 71
 - użyteczność, 14
- niezgodne aktualizacje, 134
- społeczność klientów, 136
- struktura, 136
- numer seryjny, 109

O

- obiekt
 - Account, 43
 - Comparator, 138
 - dane specjalnego przeznaczenia, 123
 - dołączany, 51
 - GraphicEditor, 51
 - GraphicsContext, 68
 - HashMap, 159
 - Iterable, 120
 - Iterator, 120
 - jako łańcuch znaków, 101
 - JUnitCore, 139
 - konstrukcje warunkowe, 48
 - konstruktory, 104
 - konwersja, 102, 103
 - na wiele obiektów docelowych, 103
 - metafora kolekcji, 116
 - MethodTimer, 151, 152
 - metody, 93, 96
 - statyczna, 91
 - niezmienny, 43, 113
 - numer seryjny, 109
 - o zmiennym stanie, 41
 - odpowiedzialność za dane, 112
 - parametr wywołania wielu metod, 65
 - parametrów, 69
 - zastępowanie jawną listą, 70
 - platformy, 137
 - podjmowanie decyzji, 108
 - pole, 65
 - pomocniczy, 44
 - operacja prywatna, 106
 - uproszczenie projektu, 61
 - Rectangle, 105
 - RectangleTool, 51

obiekt

- reprezentujący kolekcje, 115
- sprawdzenie równości, 109
- stan
 - programu, 55
 - wspólny, 60
 - zapewnienie dostępu, 110
 - zewnętrzny, 62
 - zmienny, 43
- TestResult, 68, 146
- Transaction, 42
- tworzenie
 - przez klientów, 142
 - sposób alternatywny, 105
- typu Comparator, 126
- umieszczenie w pamięci podręcznej, 105
- unieważnienie stanu wewnętrznego, 107
- utworzenie, 91
- uzyskiwanie informacji, 101
- w metodzie wytwórczej, 110
- w pamięci podręcznej, 111
- wartościowy
 - argumenty przeciwko, 43
- wartość skrótu, 109
- wymagania wstępne, 104
- wytwórczy, 106, 144
- zabezpieczenie, 96
- zachowanie i stan, 55
- zależność od stanu innego obiektu, 108
- zapisanie w polu, 65
- zmiana w klasie pochodnej, 106

odczytywanie

- wartości logicznych, 91

odmienność

- delegacje, 50
- logika warunkowa, 50
- tworzenie obiektu, 46
- wprowadzanie nowej, 45
- zbiór, 44
- złożona, 44

odwoływanie

- do elementów kolekcji, 118

ograniczenia

- klas bazowych, 141
- stylu stosowania platform, 139
- widoczność metod, 94
- wydajności
 - niewielkie metody, 92
- określanie równości obiektów, 109

operacja

- contains(), 160
- containsKey(), 160
- put(), 160
- oprogramowanie
 - elastyczność, 37
- koszty, 31
 - strategia redukcji, 31
 - wytworzenia, 31
- nieprzewidywalność, 37
- utrzymanie, 31

Overloaded Method, 90

Overriden Method, 90

P

pakiety, 135

- wewnętrzne, 142

Parameter, 56

Parameter Object, 56

parametr, 66

- brush, 80
- obiektowy, 69
- opcjonalny, 68
- powiązania, 66
- powtórzenie, 67
- skojarzenie z obiektem, 66
- TestResult, 146
- zastąpienie wskaźnikiem, 67
- zbierający, 67

platformy

- abstrakcja, 140
- aktualizacja, 134
 - idealne aktualizacje, 133
 - końca, 135
 - warianty zgodności, 136
 - zgodne zmiany, 136
- bez możliwości tworzenia obiektów, 143
- deklarowanie pól, 134
- ekonomiczne aspekty tworzenia, 134
- funkcjonalność, 145
 - a rozwój, 137
- implementacja, 139
 - skalowalność, 139
- konfiguracja, 138
- koszty, 146
- łatwość użycia i modyfikacji, 145
- ograniczenie możliwości zastosowania, 134
- określanie pojęć, 147

- pomiarowe
 - sposoby wykorzystania, 154
 - reprezentacja w formie obiektów, 137
 - rozwój, 146
 - równowaga, 137
 - style stosowania, 138
 - tworzenie obiektów, 138, 144
 - fabryki statyczne, 143
 - konstruktory, 143
 - obiekt wytwórczy, 144
 - wersja przejściowa, 135
 - widoczność
 - pakiety, 142
 - zadania twórców, 147
 - zapewnienie wielkości, 147
- Pluggable Selector, 34
- podwyrażenia
 - eliminacja, 101
- podział na metody, 90
- pole, 65
 - borderColor, 61
 - borderWidth, 61
 - dane pomocnicze, 65
 - deklaracja, 65
 - flaga, 65
 - kolekcji, 130
 - komponenty, 66
 - publiczne, 58
 - stan, 65
 - strategia, 65
- polimorfizm, 61
- powielanie, 156
- powtórzenia kodu, 26
- poziomy abstrakcji, 92
- prefiks, 71
- private, 63
- problemy
 - kopiowanie metod klasy bazowej, 98
 - rozszerzanie klas kolekcji, 130
 - wielokrotnego użycia, 89
 - wyjątki niskiego poziomu, 88
- procedura
 - podsekwencja kroków, 81
- programowanie
 - dane a logika, 44
 - dostęp bezpośredni, 58
 - elementy, 22
 - imperatywne, 28
 - obiektywne, 33
 - cel wprowadzenia, 58
- piśmienne, 22
- problemy, 17
- przechowywanie danych, 59
- teoria, 21
- wartości, 21
- współbieżne
 - źródła, 15
 - zasady, 21
- programy
 - korzyści zwiększenia złożoności, 160
 - modyfikowanie, 104
 - odmienność, 43
 - ścieżki realizacji, 48
 - wyrażanie podobieństw i różnic, 43
- projektowanie oprogramowania
 - czynnik warunkujący, 31
 - możliwość zmiany strategii, 46
- propagacja wyjątków, 87
- prostota, 21, 23
- przechwycenie wyjątku, 86, 87
 - niskiego poziomu, 87
- przeciążanie, 99
- przejrzystość
 - dostęp pośredni, 59
 - głównego przepływu programu, 79
 - obliczeń
 - metoda pomocnicza, 100
 - wspólny stan, 60
- przekaz deklaracyjny, 28
- przekazywanie
 - parametrów, 99
 - przez referencję
 - odpowiednik, 116
- przepływ
 - główny, 78
 - wykonywanie innymi ścieżkami, 84
 - przeskoki, 86
 - sterowania, 78
 - alternatywny, 85
 - poprawne wyrażanie, 87
 - ważność, 85
 - wyjątki, 87
 - wyjątkowy, 84
- przesłanianie metod, 35, 98
- przeszukiwanie hierarchii, 153

Q

- Qualified Subclass Name, 33
- Query Method, 91

R

refaktoryzacja
 tworzenie obiektu metody, 97
 Reversing Message, 77
 Role-Suggesting Name, 56
 rozwijanie platform, 133
 równoległe
 architektury, 135
 hierarchie klas, 26
 rzutowane w dół, 40

S

Safe Copy, 91
 scalanie wyników, 67
 sekwencja
 instrukcji, 77
 kontroli, 78
 Setting Method, 91
 Simple Superclass Name, 33
 słowo kluczowe
 abstract, 39, 141
 extends, 46
 final, 142
 implements, 46
 socket, 46
 Specialization, 34
 specjalizacja
 dobór wielkości metod, 93
 komunikat dekomponujący, 81
 spis szablonów, 167
 stałe, 70
 ONE_SECOND, 154
 znaczenie, 70
 stan, 41, 55, 56
 efektywne zarządzanie, 57
 elementy podobne, 57
 odwołania
 dostęp bezpośredni, 59
 podział na fragmenty, 57
 pole, 66
 przekazywanie informacji między
 obiektami, 66
 wspólny, 60
 zewnętrzny, 62
 kopiowanie, 62
 mapy, 123

zmienny, 60
 mapy, 123
 przechowywanie, 60
 wada, 61

State, 55
 static, 63, 96
 strategia
 implementacji, 31
 w nazwach metod, 93
 przyrostowego wprowadzania zmian, 135
 redukcji kosztów ogólnych, 32
 redukcji złożoności aplikacji, 134
 zapewniania wydajności, 118
 zwiększenia złożoności platformy, 134
 struktura drzewiasta
 linearyzacja, 67
 powiązania między węzłami, 66
 strumień OutputStream, 99
 styl programowania, 22
 funkcyjny, 41
 styl stosowania, 138
 Subclass, 34
 symetria
 czasowa, 29
 kodu, 83
 pojęciowa, 27
 pól, 29
 tempo zmian, 29
 w kodzie, 27
 sytuacja statyczna, 41

Ś

ścieżka realizacji programu, 48
 prawdopodobieństwo poprawności, 48
 ścieżki wyjątkowe, 84

T

tablice, 117, 119, 120
 zamiana na kolekcję, 120
 techniki kompresji, 35
 tekstowe reprezentacje obiektu, 102
 tempo zmian, 29
 teoria programowania, 21
 testowanie równości obiektów, 109
 testy
 @After, 139
 @Before, 139

- @RunWith, 140
- @Test, 139
- abstrakcyjna implementacja metody, 156
- anonimowych klas wewnętrznych, 53
- czas dodania i usunięcia elementu, 157
- czas dostępu do elementów kolekcji, 158
- czas przeglądania zawartości kolekcji, 156
- czas przeszukiwania listy, 150
- czas wykonania metody, 152, 153
- czas wykonania operacji, 150
- czas zmodyfikowania kolekcji, 156
- implementacji interfejsu Map, 159
- kolekcji ArrayList oraz LinkedList, 157
- koszt aktualizacji, 100
- modyfikacja zawartości zbiorów, 158
- operacji, 150
- pomiarowe, 155
- porównywanie kolekcji, 155
- selektor dołączany, 52
- sprawdzenie występowania elementu zbioru, 158
- umieszczanie w jednej klasie, 53
- zautomatyzowane, 100
- zbiorów, 158
- tworzenie
 - API, 137
 - biblioteki widżetów, 145
 - obiektów, 138
 - platformy, 138
 - wnioski, 144
 - wybór stylu, 142
 - platform
 - prostota a możliwość rozwoju, 146
- typ wyliczeniowy States, 145
- typ wynikowy metody, 99
 - generalizacja, 99
 - konwertującej, 103
 - void, 99

U

- ujawnianie metod, 94
- unikalność elementów, 118
- unikanie powtórzeń, 26
- uporządkowanie elementów, 117
- utożsamianie nazw, 91, 112, 116
- utworzenie, 103

V

- Value Object, 34
- Variable, 55
- Variable State, 55
- Versioned Interface, 33

W

- wartości, 22
 - mieszające, 155
 - oprogramowania, 23
 - pobierania danych, 160
 - skrót, 109
- węzeł rodzica, 66
- widoczność
 - metody, 94
 - ograniczenie, 96
 - system pakietów Javy, 142
- widżet
 - stan
 - wspólny, 61
 - zmienny, 61
- współbieżność
 - a stan, 57
- współużytkowanie implementacji, 44
- wyciekanie informacji projektowych, 145
- wydajność, 118
 - dostęp, 58
 - inicjalizacja, 73
 - kolekcji, 118
 - ArrayList, 124, 125
 - HashSet, 124, 125
 - implementacja, 123
 - LinkedHashSet, 125
 - LinkedList, 125
 - operacje sortowania, 129
 - porównanie, 125, 126
 - reprezentacja danych, 155
 - TreeSet, 126
- map, 159
- metody
 - indexOf(), 128
 - niewielkie, 92
- pomiary, 149
 - implementacja, 151
 - w konstruktorze, 153
- skalowanie ilości danych, 151

- wydajność
 - tablice, 120
 - wyszukiwanie binarne, 128
 - zbiorów, 158
- wydziałanie odmienności, 50
- wyjątek, 86
 - ClassCastException, 109
 - IllegalArgumentException, 109
 - sprawdzany, 87
 - UnsupportedOperationException, 130
 - wady stosowania, 86
- wymiar zmienności
 - komunikaty wybierające, 80
- wyniki wywołań wielu metod, 67
- wyrażanie intencji
 - komunikat wyjaśniający, 83
 - parametry obiektowe, 69
 - proceduralne, 46
 - przy użyciu obiektu, 46
- wyrażenie
 - new ArrayList(), 143
 - new ServerSocket(), 138
- wyszukiwanie binarne, 128
- wywołanie
 - obliczeń, 57
 - procedur, 79
 - super.metoda(), 98
- wzorce, 17, 22
 - anonimowa klasa wewnętrzna, 34, 53
 - ograniczenia, 53
 - bezpieczna kopia, 91, 112
 - cechy programowania, 17
 - delegacja, 34, 50
 - dostęp, 55, 57
 - bezpośredni, 55, 58
 - pośredni, 55, 59
 - dwukrotne przydzielanie, 80
 - fabryka wewnętrzna, 91, 106
 - implementacyjne, 11
 - a koszty oprogramowania, 31
 - koncentracja na korzyściach, 32
 - lista zasad, 26
 - zalety stosowania, 32
 - zaspokajanie potrzeb, 32
 - związane z tworzeniem, 104
 - implementator, 34, 46
 - inicjalizacja, 56, 73
 - leniwa, 56, 74
 - wczesna, 56, 73
 - interfejs, 33, 38
 - abstrakcyjny, 33, 37
 - wersjonowany, 33, 40
 - klasa, 33, 34
 - abstrakcyjna, 34, 39
 - biblioteczna, 34, 53
 - Collections, 128
 - pochodna, 34, 44
 - wewnętrzna, 34, 47
 - klauzula strażnika, 78, 84
 - kolekcje, 115
 - implementacje, 123
 - interfejsy, 119
 - metafory, 116
 - rozszerzanie, 130
 - zagadnienia, 117
 - komentarz do metody, 90, 100
 - kompletny konstruktor, 91
 - komunikat, 77, 79
 - dekomponujący, 77, 81
 - odwracający, 77, 82
 - wyberający, 77, 80
 - wyjaśniający, 77, 83
 - zapraszający, 77, 83
 - konstrukcja warunkowa, 34, 48
 - konstruktor
 - kompletny, 104
 - konwertujący, 91, 103
 - konwersja, 91, 102
 - kwalifikowana nazwa klasy pochodnej, 33, 36
 - lista założeń, 17
 - metoda
 - dostępu do kolekcji, 91, 106
 - komunikatu informacyjnego, 91, 101
 - konwertująca, 91, 102
 - określająca wartości logiczne, 91, 108
 - pobierająca, 91, 110
 - pomocnicza, 90, 100
 - przeciążona, 90, 98
 - przesłonięta, 90, 98
 - równości, 91, 109
 - ustawiająca, 91
 - wytwórcza, 91, 105
 - zapytania, 91, 108
 - złożona, 90, 92
 - modyfikowanie platform bez zmian
 - w aplikacjach, 133

nazwa
 określająca przeznaczenie, 90, 93
 sugerująca znaczenie, 56, 71
 niezgodne aktualizacje, 134
 obiekt
 metody, 90, 96
 parametrów, 56, 69
 wartościowy, 34, 41
 parametr, 56, 66
 opcjonalny, 68
 teleskopowy, 68
 zbierający, 56, 67
 podwójne przydzielanie, 77
 pole, 56, 65
 projektowe, 14
 związki między klasami, 33
 propagacja wyjątków, 78, 87
 prosta nazwa klasy bazowej, 33, 35
 przepływ
 główny, 77, 78
 sterowania, 77, 78
 wyjątkowy, 78, 84
 selektor dołączany, 34, 52
 specjalizacja, 34, 43
 sposoby prezentacji, 14, 18
 sposoby wyrażania podobieństw i różnic, 44
 stałe, 56, 70
 stan, 55, 56
 wspólny, 55, 60
 zewnętrzny, 55, 62
 zmienny, 55, 60
 typ wynikowy metody, 90, 99
 utworzenie, 91, 103
 widoczność metody, 90, 94
 współpraca, 18
 wyjątek, 78, 86
 sprawdzany, 78, 87
 zachęcanie do wprowadzania zgodnych
 zmian, 136
 zachowanie zależne od instancji, 34, 48
 zadeklarowany typ, 56, 72
 zalety stosowania, 18
 zmienna, 55, 62
 lista argumentów, 68
 lokalna, 56, 63
 zwiększone koszty, 25

Z

zachowanie zależne od instancji
 anonimowe klasy wewnętrzne, 53
 selektor dołączany, 52
 zadeklarowany typ, 72
 zakres pól
 określanie, 62
 zależności między klasami
 konwersja, 102
 zasady, 25
 lokalne konsekwencje, 26, 118
 minimalizacja powtórzeń, 26
 połączenie logiki i danych, 27
 programowania, 22
 zalety stosowania, 21
 przekaz deklaratywny, 28
 symetria, 27
 użyteczność danych dla kodu, 62
 tempo zmian, 29
 zalety poznawania, 25
 zrozumienie, 26
 zautomatyzowane testy, 100
 zbiory, 121
 obiektów jako kolekcja, 117
 pojemność
 testowanie, 159
 porównywanie, 158
 posortowane, 122
 zdarzenia SWT, 143
 zgłoszenie wyjątku, 86
 zgodne zmiany, 136
 zgodność
 domyślna wartość parametru, 146
 tworzenie platform, 134
 w przód, 136
 wstecz, 134, 136
 zgrupowanie obliczeń, 47
 złożoność, 23
 aplikacji
 redukcja, 134
 równoległe architektury, 135
 zmienna, 62
 count, 72
 deklarowanie, 63, 74
 typu, 72
 each, 64, 72
 element, 64

zmienna

- gromadzenie, 63
- inicjalizacja, 74
- intencje, 63
- licznik, 64
- lokalna, 62, 63
 - deklarowanie, 63
 - przechowywanie elementu, 64
 - przeznaczenie, 63
- members, 72
- nazwa opisowa, 64
- nazywanie, 71
- nieprywatna
 - powiązanie między klasami, 66
- odczytywanie nazw, 72
- odwołująca się do kolekcji, 116
- poła, 62
- przeznaczenie, 71
- przypisywanie stanu, 73
- result, 63, 72

results, 63

statyczna, 62

typy używane IDE, 71

w obiekcie

- czas istnienia, 61

wielokrotne wykorzystanie, 64

wyjaśnienie, 64

zadeklarowana jako Iterable, 120

zakres, 62, 71

zapisywanie wartości, 58

zmienna liczba elementów, 115

zmienna lista argumentów, 68

zmienność

- kolekcje, 115

- w procesie tworzenia obiektów, 144

znacznik

- czasu, 64

Ż

źródła, 163

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

WZORCE IMPLEMENTACYJNE

Przy nauce programowania warto uczyć się na cudzych błędach. Programiści tworzący aplikację codziennie natykają się na przeróżne problemy oraz zagadnienia do rozwiązania. Rzadko jednak zdarza się, żeby były one wyjątkowe i niespotykane wcześniej. Jeżeli masz problem, możesz być prawie pewien, że ktoś też już go miał – i w dodatku rozwiązał. Właśnie tak powstały wzorce, które w jasny sposób opisują rozwiązania typowych problemów.

W tej książce znajdziesz 77 wzorców, które pozwolą Ci uniknąć wielu pułapek oraz rozwiązać najczęściej spotykane problemy. W trakcie lektury dowiesz się, jak przechowywać stan oraz gdzie umieścić logikę Twojej aplikacji. Ponadto poznasz najefektywniejsze sposoby sterowania przebiegiem programu oraz wybierzesz rodzaj kolekcji odpowiedni do Twoich potrzeb. Nauczysz się dobierać właściwe nazwy dla zmiennych i metod oraz przekonasz się, że można sprawnie opanować wysyp wyjątków. Książka ta jest obowiązkową lekturą każdego programisty. Dzięki niej Twoje życie stanie się prostsze, a Twoje oprogramowanie będzie bardziej przejrzyste!

Poznaj sprawdzone wzorce, które ulepszą Twoje oprogramowanie!

Dzięki tej książce:

- ▼ **poznasz 77 przydatnych wzorców**
- ▼ **wyберzesz odpowiedni typ kolekcji w zależności od problemu**
- ▼ **zaprojektujesz przejrzystą hierarchię klas**
- ▼ **zbudujesz lepszą i bardziej niezawodną aplikację**

helion.pl
księgarnia
internetowa

Nr katalogowy: 17048

Księgarnia internetowa:
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:

🔗 <http://helion.pl/promocje>

Książki najchętniej czytane:

🔗 <http://helion.pl/bestsellery>

Zamów informacje o nowościach:

🔗 <http://helion.pl/nawosci>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

<http://helion.pl>

sięgnij po **WIECEJ**

KOD KORZYŚCI

ISBN 978-83-246-8644-5

Cena 39,90 zł

Informatyka w najlepszym wydaniu